

κριτική

«Η Ντόνα Ντιάνα»

του Μορέτο

ΕΘΝΙΚΟ

ΘΕΑΤΡΟ

ΠΟΛΥ ΛΙΓΟΙ ανάμεσά μας έχουν την ικανότητα να περνάν με σχετική ελευθερία το χάσμα που μας χωρίζει από τη Δύση. Ο Μορέτο (1618 - 1664) δεν είναι απ' αυτούς που μας βοηθούν. Νοιώθω μπροστά στο έργο του σαν να μάς καλή στο σπίτι του ένας άνθρωπος και να μάς λέη: «Πάρτε αυτό το σπαθί και ελάτε να κάνουμε μερικούς γύρους ξιφασκία. Είμαστε πιδί ικανοί να σωπαίνουμε και να αγαπάμε με τον Τσέχωφ, να γινόμαστε χίλιες αταίριαστες ψυχές με τον Σαίξπηρ, να ανοίγουμε διάλογο με τον Σάρτρ ή να προσευχώμεθα με τον Κλωντέλ, παρὰ να διασταυρώνουμε τις αιχμές του εγωισμού και του πάθους μας στο κομψότατο ύφος και στην τόσο λεπτά διαφοροποιημένη γλώσσα αυτής της αριστοκρατικής Ισπανικής κωμωδίας. Μια τέτοια διαφοροποιημένη γλώσσα πολύ λίγοι ανάμεσά μας την διαθέτουν. Η κυρία Μαίρη Αρώνη ξεχωρίζει γι' αυτό το σπανιώτατο χάρισμα και αξίζει να την δῇ κανείς και ν' ακούση πώς ο δεκαπεντασύλλαβος ξαναγίνεται στα χείλια της ανθρώπινη και θεατρική φωνή. Η Ντόνα Ντιάνα της έχει και την άμεση ψυχολογική αλήθεια και το ειδικώτατο ύψος, το ελεύθερα και ανέμελα περίτεχνο, που αρμόζει στο πρόσωπο.

Ο Νίκος Τζόγιας ήταν ένας αξίος αντίπαλος στη μονομαχία του έρωτα. Ο ρόλος του υπηρέτη που ανετέθη στον Εὐάγγελο Πρωτοπαπὰ είναι σχεδὸν αδύνατον να καλυφθῇ από ἡθο-

Γὰ κοστούμια τῆς «Δόνας Ντιάνας» κάμουν ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν.
(Σχέδιο τῆς Ἑλλης Σολομωνίδου)

ποιὸ που δὲν ἔχει ἀνατραφῇ καὶ ζυμωθῇ μετὰ τὴν παράδοσι τοῦ ἀναγεννησιακοῦ θεάτρου. Νὰ μὴν ξεχνοῦμε ὅτι γιὰ μᾶς εἶναι μάθημα καὶ ὄχι παράδοσι αὐτὸ τὸ θέατρο.

Παρὰ τὴν ἀπόστασί μας ἀπὸ τὶς πηγές αὐτοῦ τοῦ θεάτρου, ποὺ καθιστᾷ γιὰ μᾶς τὴν τελειότητα ἀνέφικτη, ἡ παράστασι ποὺ εἶδαμε, ρυθμισμένη μετὰ γνῶσι τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ ὅφους τοῦ συγγραφέα ἀπὸ τὸν Τάκη Μουζενίδη, χορογραφημένη ἀπὸ τὴν Μάρω Γεωργαλά καὶ μετὰ σκηνικὰ τοῦ Κλώνη, εἶχε συνοχή καὶ ρυθμό, ποὺ δὲν μπορεῖ οὔτε εἶναι δίκαιο νὰ συγκριθῇ μετὰ τῶν θεάτρων τῆς Δύσεως ποὺ καλλιεργοῦν ἐντατικά αὐτὴν τὴν παράδοσι.

Ἀξία μνείας εἶναι ἡ συμβολὴ τοῦ Ἀρη Μαλλιαγοῦ καὶ τοῦ Ἀλέκου Δηλιγιάννη, τοῦ Νίκου Καζῆ, τῆς Ἀννας Κυριακοῦ, τῆς Κικῆς Ρέππα, τῆς Ζέττας Κονδύλη, τοῦ Θάνου Ἀρώνη, στὸ πλέξιμο αὐτοῦ τοῦ παιχνιδιοῦ τοῦ τόσο δύσκολου καὶ ξένου πρὸς τὸ δικό μας θέατρο.

Τὸ θέαμα ἦταν ἰδιαίτερα λαμπρὸ καὶ γενναιοδωρὸ σὲ ὥραϊα σύνολα ὅσο καὶ σὲ τελειότητες, σὲ ἐκυστικώτατες λεπτομέρειες ἐνὸς φορέματος ἢ μιᾶς ὀμπρέλλας... Μπράβο στὰ θαυματουργὰ αὐτὰ χέρια ποὺ δίνουν τόση μαγικὴ δύναμι στὰ ὑφάσματα! Μπράβο στὸν Ἀντώνη Φωκᾶ.

ΑΛΕΞΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ